Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

Stalna konferencija gradova i opština

Savez gradova i opština Srbije

PRAVNE NOVOSTI

Bilten SKGO za propise od značaja za lokalnu samoupravu

God. IV, br. 3 — Beograd, 6. maj 2021. godine

ZAKON O KLIMATSKIM PROMENAMA

CILJEVI ZAKONA

- Uspostavljanje sistema kako bi se smanjile emisije gasova sa efektom staklene bašte na isplativ i ekonomski efikasan način, čime se doprinosi dostizanju naučno neophodnih nivoa emisija GHG kako bi se izbegle opasne promene klime na globalnom nivou i nepovoljni uticaji promene klime.

- Smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte i prilagođavanje na izmenjene klimatske uslove usvajanjem i sprovođenjem dokumenata javnih politika.

- Uspostavljanje mehanizama za pravovremeno, transparentno, tačno, dosledno, uporedivo i potpuno izveštavanje i verifikaciju informacija o ispunjenju obaveza prema Zakonu o potvrđivanju Okvirne konvencije UN o promeni klime, sa aneksima („Službeni list SRJ - Međunarodni ugovori", broj 2/97), Zakonu o potvrđivanju Kjoto protokola („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori", broj 88/07), Zakonu o potvrđivanju Doha amandmana na Kjoto protokol uz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih nacija o promeni klime („Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori", broj 2/17) i Zakonu o potvrđivanju Sporazuma iz Pariza („Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori", broj 4/17), kao i za monitoring i izveštavanje o emisijama GNG izazvanih ljudskom aktivnošću iz izvora i uklonjenih putem ponora i aktivnostima prilagođavanja na izmenjene klimatske uslove preduzetim na isplativ i ekonomski efikasan način.

Za dostizanje svih ovih ciljeva zakona, državni organi i organizacije treba da usvoje odgovarajuće sektorske politike i mere iz delokruga svoje nadležnosti.

NAJVAŽNIJE ODREDBE KOJE SE ODNOSE NA JLS

DOKUMENTA PLANIRANJA

Zakonom je propisano da se u oblasti klimatskim promena donose:

- Strategija niskougljeničkog razvoja;
- Akcioni plan za sprovođenje strategije;
- Program prilagođavanja na klimatske uslove.

Ovu uslugu SKGO realizuje u okviru projekta „Institucionalna podrška SKGO – treća faza", koji podržava Vlada Švajcarske

Strategiju niskougljeničkog razvoja priprema Ministartsvo nadležno za poslove zaštite životne sredine u saradnji sa ostalim nadležnim ministarstvima i relevantnim državnim institucijama i telima u cilju utvrđivanja strateških pravaca delovanja i javne politike koje se odnose na ograničenja emisija gasova sa efektima staklene bašte iz izvora, kao i transparentnog i tačnog praćenja dostizanja tih ograničenja emisije. Strategija se priprema za period od najmanje 10 godine, a usvaja je Vlada, na preldog Ministarstva. Propisano je da će se Strategija doneti u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Akcioni plan za sprovođenje strategije usvaja Vlada za period od najmanje 5 godina na predlog Ministarstva. Ministartsvo prati ostvarenje Akcionog plana i ažurira ga ako Vlada donese odluku o korektivnim merama. Nadležne institucije dužne su da na zahtev Ministartsva dostave podatke i informacije od značaja za izradu i ažuriranje Akcionog plana u roku od 30 dana od dana dostavljanja zahteva.

Program prilagođavanja na izmenjene klimatske uslove priprema Ministarstvo sa Akcionim planom radi identifikacije uticaja klimatskih promena na sektore i sisteme i utvrđivanja mera prilagođavanja na izmenjene klimatske uslove za one sektore i sisteme u kojima je potrebno smanjiti nepovoljne uticaje. Program prilagođavanja se izrađuje i usvaja u skladu sa zakonom kojim se uređuje planski sistem. Usvaja ga Vlada, na preldog Ministarstva., a propisano je da će se doneti u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Zakonom je propisano da se dokumenti javnih politika u sektorima najpogođenijim klimatskim promenama, kao i **planski dokumenti** autonomne pokrajine i **jedinice lokalne samouprave izrađuju uzimajući u obzir ciljeve Programa prilagođavanja**.

Takođe, predviđeno je i da su organi i organizacije koji su nadležni za sprovođenje mera prilagođavanja sadržanih u Programu prilagođavanja, kao i za izradu i sprovođenje dokumenata javne politike (pod kojima se podrazumevaju i jedinice lokalne samouprave) dužni da do 15. marta svake godine, a počevši od druge kalendarske godine nakon godine usvajanja Programa prilagođavanja, dostavljaju Ministarstvu izveštaj o sprovedenim merama prilagođavanja, kao i pojavama kao što su poplave, ekstremne temperature, suše i drugo i njihovim posledicama.

Listu organa i organizacija, kao i sadržinu i formu izveštaja propisuje Vlada.

SISTEM ZA IZVEŠTAVANJE O POLITIKAMA, MERAMA I PROJEKCIJAMA GASOVA SA EFEKTIMA STAKLENE BAŠTE

U cilju obezbeđenja pravovremenosti, transparentnosti, tačnosti, doslednosti, uporedivosti i potpunosti informacija o politikama i merama i projekcijama, uspostavlja se, održava i kontinuirano unapređuje sistem za izveštavanje o politikama i merama i projekcijama gasova sa efektima staklene bašte. Pod sistemom se podrazumevaju institucionalni, pravni i proceduralni mehanizmi za izveštavanje o politikama i merama i projekcijama antropogenih emisija gasova sa efektima staklene bašte iz izvora i uklanjanja pomoću ponora.

Zakonom je propisano je da su **organi i organizacije lokalnih samouprava nadležni za poslove zaštite životne sredine dužni da vrše procenu efekata politika i mera na nivo emisija gasova sa efektima staklene bašte iz svoje nadležnosti i da o njima izveštavaju Ministarstvo**.

Sadržaj, oblik i rokove za izveštavanje Ministarstva određuje Vlada.

VAŽENJE I PRIMENA

Narodna skupština Republike Srbije donela je **Zakon o klimatskim promenama 18. marta 2021. godine koji je stupio na snagu 31. marta 2021. godine** („Sl. glasnik RS“, br. 26/2021).

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe Zakona o zaštiti vazduha („Službeni glasnik RS”, br. 36/09 i 10/13), i to:

1) odredbe člana 2. tačka 3) u delu koji glasi: „i klimatske promene”,
2) odredbe člana 3. tač. 2) i 12),
3) odredbe člana 29. stav 1. u delu koji glasi: „suzbijanje klimatskih promena“ i
4) odredbe člana 68. tač. 3) i 6).

Urednik biltena Pravne novosti: Maja Stojanović Kerić, šef Odeljenja za pravni sistem lokalne samouprave
Kontakt: mailto:maja.stojanovic@skgo.org i 011/735-79-35

Možete nas pratiti i preko:

Ovu uslugu SKGO realizuje u okviru projekta „Institucionalna podrška SKGO – treća faza“, koji podržava Vlada Švajcarske